

Шымкент қалалық ішкі саясат және жастар істери жөніндегі басқармасының «Жастар ресурстық орталығы» КММ-де жүзеге асып жатқан жобалар жетерлік. Ол жайында бізге жастарға қызмет көрсету бөлімінің басшысы Дәулет-керей Әзімханов жан-жақты баянда берді.

«TO LOOK FOR JOB»

Жастарды тұратын жұмысқа орналастыру максатында арнайы жұмыс берушілермен көліктен жүргізу барысында «Жастар ресурстық орталығы»-ның Instagram паракшасында жариялау. Мамандығына сойкес жұмысшының резюмесин жасауда көмек беріл, бос жұмыс орындарына еткізіл, тұратын жұмысқа орналастыру.

Жастарды тұратын жұмысқа орналастыру максатында арнайы жұмыс берушілермен көліктен жүргізу барысында Жастар ресурстық орталығы Instagram паракшасында жариялау. Мамандығына сойкес жұмысшының резюмесин жасауда көмек беріл, бос жұмыс орындарына еткізіл, тұратын жұмысқа орналастыру.

«To Look For Job» жобасы арқылы жұмысқа орналаскан жастардың бейнеролигі Instagram паракшада жариялануда.

«ТАБЫСТЫ START UP: көсіп ашуға 8 қадам»

Алға койылған максаттарға жету жолында орталық жаңынан жастар бағдарламаларын колдау, оларға жан-жакты білім беру, көсіпкерлікке баулу және өз көсіптерін ашуға мүмкіндік беру. «Табысты START UP: көсіп ашуға 8 қадам» атты арнайы көсіпкерлікке оқыту жобасына 40 жас катысып, сертификатпен марапатталып, алдағы уақытта байқауларға және шағын гранттар конкурстарына катысуға мүмкіндік алды.

«JASTARGA – KENES»

Жоба аясында жас көсіпкерлермен мотивациялық кездесу, тренинг үйімдестірілген. Жоба максаты – жастарды Шымкент қаласының беделді, жас көсіпкерлерін таныстыруды. Жеткен жетістіктері, көсіпке байланысты сұркастыра өркін жауп алу. Көсіппен айналысамын деген жастардың бизнес идеялары мен стартап

«СТУДЕНТТІК ҚҰРЫЛЫС ЖАСАФЫ»

Жазығ мезгілде студент жастарды уақытын тиімді пайдалану барысында мамандықтары бойынша құрылыштың нысандарына жұмысқа орналастыру.

130-дан астам жасты серіктес «Отау строй», «Ақ ордасы» корпорациясы, «А.Р.Т. құрылыш», «Сити-строй» және «Атамекен» корпорацияларына жұмысқа жіберілді.

IT CAMP ЖАС БАҒДАРЛАМАШЫЛАРДЫ ОҚЫТУ

Жастар мен жасөспірімдердін IT саласына кызығушылығын арттыру. Жастар арасында отандық және жергілікті IT енімдерін, жана компаниялар мен мамандарды даярлауға ықпал ету. Кез келген жас IT саласы

ЖАСТАРҒА СЕРПІН БЕРГЕН ЖОБАЛАР

бойынша білім алғып, білімдерін жетілдіріп, жана стартап жобалары мен тың идеяларын үсінін алады. Атальыш жоба аясында PYTHON бағдарламасы арқылы жастарға модельдеу, бағдарламалау, смартфондарға арналған мобилюілі қосымшаларды іске косу мен сайт ашу бойынша 200 жаска ZOOM платформасы арқылы тәжірибелік сабактар үйімдестірілді.

Жастар ресурстық орталығын үйімдестірілген IT CAMP жас бағдарламашыларды оқыту жобасы болып отті.

coffee»-стиліндең әлиталы талқанхана; Мөлдір Толенбаева – «Дамуында тежелу бар балаларға арналған елдістемелер жасау»; Эзиза Құрбан – «Жеуге жарамды ыдыстар».

«МОБИЛЬДІ ТОП»

«Жастар ресурстық орталығы» жаңынан құрылған жастарға қызмет көрсету орталығы.

Мобильті топ – Жастарға «бір терезе» қағидаты бойынша комек алғып, мемлекеттік бағдарламаларға катысуға бағыттау.

жобаларын іске асыруға жан-жакты колдау, жастардың бизнестегі жолын ашып, бағыт-бағдар беруге бағытталған.

Шымкент қалалық ішкі саясат және жастар істери жөніндегі басқармасының «Жастар ресурстық орталығы» КММ-нің үйімдестірілген.

«JASTARGA – KENES» жобасы аясында жас көсіпкермен мотивациялық кездесу, тренинг үйімдестірілген.

Жоба аясында Шымкент қаласының мәслихат депутаты, жас көсіпкер, «World Class» фитнес клуб, «Медикер мед» орталығы, «Zanga» сауда орталығы және «Zanga» шипажайы, «Probusiness» көсіпкерлік орталықтарының директоры Тұран Эрбжанов мотивациялық тренинг өткізді.

Мазмұндың кездесу барысында жас көсіпкерлер студенттермен сұхбат құрып, олардың сұркастыра жауп беріп, білім мен ізденістің, еңбек пен талапшылдықтың арқасында киындықтарды калай жеңіп, жетістік пен табысқа қалақай жеткізуге болатыны жайында өз тәжірибелерін белгілі. Сонымен катар белсенді жастарға «WORLD CLASS» фитнес-клубына тегін жолдамалар табысталды.

Мотивациялық кездесу барлық санитарлық-епидемиологиялық талаптардың сактай отырып жасалынды.

«PROFFESIONAL»

Шымкент қаласындағы ТОП – 25 көсіпорындармен меморандумға тұру арқылы, ЖОО және ОАОО бітірушілерін банк жүйесі, әсемдік салоны, онеркәсіптік көсіпорындарында және мемлекеттік мекемелерде тағылымдаамадан өткізу кемінде 50 пайызын жұмысқа тұрғызуға ықпал жасау. Алған тәжірибесі бойынша көсібі білім мен дағдыларды калыптастырып тұратын жұмысқа орналастыру.

Екі жакты меморандум нәтижесін бойынша «Отыrap TV», «Forte Bank», «Әлем BT» және т.б. көсіпорындарында 20-дан астам жас тағылымдаамадан етіп, 4 жас тұратын жұмысқа орналасты. Пандемия байланысты көлісөздөр

окыту 200 жастың катысымен қырқүйек пен казан айы аралығында болып отті.

Оқыту сабактарындағы өзіндік белсенділігімен ірітеліп, топ жарған белсенді жастар қаржылай сыйықымен марапатталды.

«BUSINESS SCHOOL FOR JASTAR»

Жастар ресурстық орталығы КММ-нің Instagram жөніндегі жастардың көсіпкерлікке қызығушылығын оғыту максатында әлемдік деңгейде дамыған көсіпкерлердің кітаптарынан тезистер үсінілді.

Джон Эйкафтың «Баста» кітабы, Джейсон Фрайттың «REWORK» кітабы, Генри Фордтың «Менін омірім, менін жетістіктерім» кітабы, Элияху Голдраттың «Максат» кітабы, Максим Ильюхтың «Жаз қысқарт» боло Шефердин «Каржы бостандығына жол» атты кітаптың жеткен тұртқын түрде жарияланды.

«Жастар ресурстық орталығы» КММ жаңынан құрылған «Мобильті топ» мүшелеірі «Кайнар-бұлак», «Әтеміс», «Көмешбұлак» шалтай елді мекендерінде және «Тұлпар», «Самал», «Авто-Нұр», «Крытый рынок» базарының 6000-нан астам жастарының арасында ақпараттық түсіндірме жұмыстары 420 ақпараттық брошюралар таратылды.

«ҰЛТЫҚ ЖОБАЛАР» БАЙҚАУЫ

Жастар ресурстық орталығының үйімдестірілген жастардың стартап бағастамаларын колдау мақсатында «Ұлттық жобалар» байқауы үйімдестірілді.

Жастардың бағастамаларын колдау, элеуметтік, білім, экологиялық, стартап жобалар және инфрақұрылымы жақсартуға бағытталған бағастамаларын жүзеге асыру үшін 500 000 (бес жуз мың) теңге колемінде шағын грантқа ие болатын 5 женимпаз анықталды. Байқау жейімпаздары: Дінан Бенсейтіев – «Жылжыж жасау технологиясы»; Дәulet Ниязбек – «EASY» ақылды мектебі; Толғанай Токташ – «Global

«29 жасқа дейінгі жұмысшы жастарға сатып алу құқығының жағында берілген тұрғын үй» бағдарламасы

Жастардың жалдамалы пәтермен камту мәсесесі Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаевтің халықтық Жолдауында баса айтылды. 2021-2022 жылдарды аралығында жастарға арналған 2000 пәнде жастарға жаңынан анықталған жаңынан 2020 жылдың 904 пәнде пайдаланған жаңынан 2020 жылдың 300 пәннеге конкурс жарияланып, тізім жарияланылды.

Жалпы Шымкент қаласында тұрғын үйге тіркелген жастар саны – 9023 (оның ішінде жастар – 1526, мұмкіндігі шектелу жаңадар – 782).

«ЖАСТАРҒА ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ СЕКТОРЫ»

Жастарға «бір терезе» қағидаты бойынша комек алғып, мемлекеттік бағдарламаларға катысуға бағыттау. Мемлекеттік бағдарламаларға катысуға жақетті құжаттамаларды жинауда көнестер беру және жүзеге асыру бойынша акпараттандыру.

Жастардың жалдамалы пәтермен камту мәсесесі Мемлекеттік бағдарламаларға катысуға бағыттау. Мемлекеттік бағдарламаларға катысуға жақетті құжаттамаларды жинауда көнестер беру және жүзеге асыру бойынша акпараттандыру.

Жастардың шығармашылық потенциалдарын анықтау арқылы, жаңынан 2021-2022 жылдарды аралығында жастарға арналған 2000 пәнде жастарға жаңынан анықталған жаңынан 2020 жылдың 300 пәннеге конкурс жарияланып, тізім жарияланылды.

Сонымен катар «бір терезе» қағидасы арқылы мемлекеттік бағдарламалар насиҳаттау бойынша Telegram BOT жұмыс жасады. Telegram BOT бойынша 435 жасқа онлайн акпарат берілді.

«ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ ОРТАЛЫҒЫ»

Сонымен катар мекеменін жаңынан құрылған «Қызмет көрсету орталығына» мемлекеттік бағдарламалар бойынша 2 163 жасқа консультация берілді. Көмек сұрап келген 529 жасқа egov.kz сайтынан ЭЦК-сін ашумен катар құжаттарын алуға комек көрсетілді. Мемлекеттік бағдарламаларға катысу үшін құжаттарды рәсімдеу 224 жасқа комек көрсетілді.

Сонымен катар «бір терезе» қағидасы арқылы мемлекеттік бағдарламалар насиҳаттау бойынша Telegram BOT жұмыс жасады. Telegram BOT бойынша 435 жасқа онлайн акпарат берілді.

Жастар ресурстық орталығында үйімдестірілген жастардың жастарға «бір терезе» қағидаты арқылы мемлекеттік бағдарламаларға катысуға бағыттау.

Жастар ресурстық орталығында үйімдестірілген жастардың жастарға «бір терезе» қағидаты арқылы мемлекеттік бағдарламаларға катысуға бағыттау.

Жастар ресурстық орталығында үйімдестірілген жастардың жастарға «бір терезе» қағидаты арқылы мемлекеттік бағдарламаларға катысуға бағыттау.

Жастар ресурстық орталығында үйімдестірілген жастардың жастарға «бір терезе» қағидаты арқылы мемлекеттік бағдарламаларға катысуға бағыттау.

Жастар ресурстық орталығында үйімдестірілген жастардың жастарға «бір терезе» қағидаты арқылы мемлекеттік бағдарламаларға катысуға бағыттау.

Жастар ресурстық орталығында үйімдестірілген жастардың жастарға «бір терезе» қағидаты арқылы мемлекеттік бағдарламаларға катысуға бағыттау.

Жастар ресурстық орталығында үйімдестірілген жастардың жастарға «бір терезе» қағидаты арқылы мемлекеттік бағдарламаларға катысуға бағыттау.

Жастар ресурстық орталығында үйімдестір

Бүгінде Жетісү өнірінде
105 үлт пен этнос өкілі
бейбіт қатар өмір
сүруде. Өніріміздің
өркендеуі мен дамуы,
экономикалық әлеуетінің
артуы, қаржылық
мүмкіндіктерінің

кеңеюіне қосар үлесі артып келеді. Олар өмірдің барлық саласында еңбек етіп, өздерінің ақыл-парасаты, адаптациялық жеткен табыстарымен аймақтың алға басуына, елдің әл-ауқатының өсуіне бір кісідегі енбектенеде. Бірі мемлекеттік қызметте құлышына еңбек етсе, енді бірі білім, денсаулық, спорт, қызық қорғау, кесіпкерлік, бизнес, тағы да басқа салада салмақты жолын қалыптастырып үлгерді. Әсіресе, Тәуелсіздіктің 30 жылында жеткен жетістігіміз көп. Сол ұлы жолдағы иғлілікті істердің басында этностар арасындағы татулық пен келісімінің атқарған рөлі зор. Осыған орай, аймақтың дағы біркәттар этнос өкілдерімен сұхбатасып, ойпікірін білген едік.

БЕРЕКЕ БАСТАУЫ – ҮНТЫМАҚ

– Казакстан Тәуелсіздігіне биыл 30 жыл толды. Жыл откен сайын еліміздің дамуы қарқынды бет алуда. Жалпы, Қазақстанның болашағын қалай елеステтесіздер?

Оксана РАКИЯНСКАЯ,
Сарқан аудандық мәслихат депутаты:

– Казакстан сиякты үлкен отбасында 130-дан астам этнос өкілі береке-бірлікте тіршілік етеді. Сол катарада орыс, өзбек, украин, неміс, көріп, үйрек, кыргыз, армян, грузин жөнө басқалары өз ұлтының тілі мен ділін, мәдениеті мен өнерін өркендештеп мол мүмкіндік алғаны анық. Беріміз ел аумағында тату-тәтті, ынтымактасып өмір сүріп жатырмыз. Казакстан осы елде өмір сүріп, еңбек еткісі келетіндердің ешкайсының шет қақпайды. Қайта бауырғына тартып, барын береді. Оны откен тарихымызды сарапал отырып-ақ толық білуге болады.

Әлемде осындағы ортақ шаңырак астында этнос өкілдері бейбітшілік пен келісімде өмір сүретпін елдер көп емес. Тәуелсіздік жылдарында Казакстан бейбіт өмір сүру, достық, тусініктік және келісім салтанатына бірге қадам басудың үлгісін көрсетті. Мен орыс ұлтының өкілімін. Бүкіл саналы өмірді Қазақстанда, атап айтқанда, Сарқан қаласында откіздім. Менің бүкіл отбасым, ата-анам, балаларым жаһымда тұрады. Өз елімді, тұган олекмәнде жақсы көремін. Қазак халқына жылы карым-қатынасы үшін алғысымында білдіремін. Соның аркасында елімізде түрлі халықтардың, мәдениеттер мен рухани дәстүрлердің бейбіт және үйлесімді өмір сүруін бірегей үлгісі жасалғанына қуанымын. Ол менін өз жұмысында нәтижеге жетуге жебеп келеді.

Әзірдіңіз білесіздер, Казакстанда жүргізіліп жаткан мемлекеттік саясаттың басты бағыты, ең алдымен, ел азаматтарының сұраныстары мен қажеттіліктерін қамтамасыз ету. Қоңытеген мемлекеттік бағдарламалар халықты әлеуметтік колдауга бағытталған. 30 жыл бойы казакстандықтар тарихи дамуда тан каларлық серпіліс жасап, қуатты, серпінді, заманауи мемлекет құру жолында бірлесе еңбек етіп келді. Мұның бәрі бірліктің, ынтымактың және рух-жігердің арқасында жүзеге асты.

Бүгінде білін мемлекеттімізде жаһандану мен әлемдің кеңістікке кіргідін белсенді процестері жүріп жатыр. Пандемия қазіргі қоғамның қоңытеген проблемасын шиеленістірді. Десе де, еліміздегі тұркты дамудың даңғыл жолы, әсіресе, ага бүнің

деген құрмет, мұқтаж жандар мен жағдайы төмөн адамдарға жанашырлық, қоғамдық мүлдделердің жеке мүлдделерден басымдығы, патриотизм және Қазақстан тағдыры үшін азаматтық жауапкершілік қазақстандықтардың басты бағыты бола білді.

Осындаң ізгі құндылықтар ортақ шаңырак астындағы жұмыстарының үйлесімді жүйелеп, алға ілгерлеуге серпін берді. Осы бірліктен айрылmasақ, әлемдегі достық пен келісім тен түсken келісті ел бола береміз.

– Қазақстан Халқы ассамблеясында этнос өкілдерінің құндылықтарын күрметтеуге барынша басымдық берген. Осы жайлар не айтасыз?

Руфина УСАНОВА,
Алматы облыстық «Тұған тіл» татар этномодени орталығының және онірлік «Жанғыру жолы» республикалық жастиар қозғалысы штабының төрағымы:

– Қылы кезеңдерде тарихи үдерістер салдарынан қазақ жеріне сан алаудаң үлт өкілдерінің қоныстануы біздің тағдырымызды сол этностармен ортақтастырыды. Соған сай ұлтаралық және дінаралық әралуандығымыз қалыптасты.

Александр СОН,
Іліяс Жансұғров атындағы Жетісү университетінің қазақ тілі мен әдебиет мамандығының 4-курс студента:

– Казақстан Халқы ассамблеясында этнос өкілдерінің құндылықтарын күрметтеуге барынша басымдық берілген. Мен де соның иғлігін көріп келемін. «Көркем ой» облыстық байқауы және «Мен қазақша сөйлеймін» атты республикалық байқаудың 2 мэрте жеңімпазы атанды. Осындаң жетістікке жетуіме еліміздегі этнос өкілдеріне бағытталған түрлі саяси шешімдер жол ашты деп білемін. Сондықтан барлық қазақ халқына және өзімінше жігер берген, бағымды ашкан барлық адамдарға алғысымыз шекісі:

Осы ретте мен елімізде жыл сайын дәстүрлі түрде өтетін Алғыс айту күнін маныздылығы туралы ойымды білдіре кеткім келеді. Алғыс айту күні – халқыныздың дастуріне айналған мейірімділік және жанашырлық сектілді асыл қасиеттерін күллі елеме паш етегін күн. Бұл күні саяси күғын-сүргін жылдарында жер аударылып, сағым күған сайын далаға жеткен көптеген халықтардың көрғен азабын жөнілдете, тартқан корлығын сейлітупе үлес коскан қазақ халқына алғыс айтылып, бүгінде

Татулық

ОРТАҚ МАҚСАТ БІРІКТІРГЕН

1995 жылдың наурызында дүниежүзінен үлгі болып отырған, ұлтаралық татулық пен тұрақтылықтың феномені – Қазақстан Халқы ассамблеясы құрылды. Бұл – ешбір мемеқетте болмасаң саяси салмағы басым құрылым. Қазақстанның саяси жүйесіндегі маңызды тутика болып табылатын Ассамблея бүгінде таңда барлық этностиң мүддесін ортақ қазақстандық мүддеге айналдыруды, ұлтың ерекшелігіне қарамастан, барлық азаматтың құқығы мен еркіндігін сақтауды қамтамасыз ететін қоғамдық институт ретінде толығымен қалыптасты. Тіпті бұл институт этносаралық мәселелерді шешудің өлемдік тәжірибесіне де еніп кетті.

Иә, бүгінде әрбір ұлтка салт-дәстүрін жаңырутуға, мәдениеті мен әдебиетін дамытуға, тілінің жетілуіне шекісі қамкорлық корсетілуде. Осының бәрі Қазақстан Республикалық Назарбаевтың Тұнғыш Президенті – Елбасы Нұрсұлтан Назарбаевтың қоғамдағы азаматтық ынтымактасып пешкін шекісі түркі тәттілікке сақтау стратегиясын дұрыс таңдал, ұлтаралық катындық реттеудің тиімді теттіктерін жаса білуінін арқасы. Бүгінгі Президентіміз Қасым-Жомарт Тоқаевтың да үстанғаны осы саясат – ешкімді кемсітіп, жолына кесе-көлденен тұрып жатқан жок. Калаганымызға кол жеткізіп жатырмыз.

Түрлі үлт өкілдерін таныстырып, табыстырып – Қапшагай! Алматы облысының іргелі, өнімі молайып, көсіп өртеп домалап келе жатқан шуакты кала қаншама жастиын қуанышы мен махаббатына көз. Осында ауызбірлігі жарасын тапқан, шанырагының берекесі кірген бакытты жаңдардың бірі – Маргарита Нам мен Максим Ортымбаев.

Бүгінде айрандай үйіп отырған отбасының екеуі де аралас үлттың перзенттері. Екі баланың анасы Маргаританың әкесі көріп, шешесі орыс, ал отағасының анасы украин, әкесі казак. Ен қызығы, олардың ата-анарапары да, өздері де Қапшагайда танысып, үйлі-баранды болып, тату-тәтті өмір кешуде.

Казіргі уақытта ата-енесі Теміртау каласында тұрып жатқанымен, айдынды Қапшагайға жиі келіп жүреді екен. Бұл жер кай-кайсысына да ұнайтын, жағымды орынның бірі. Шағын өнірдің жылдан-

Алматы облысында тату-тәтті тіршілік кешіп жаткан 100-ден астам этнос өкілдерінің кен-байтак еліміздегі бейбітшілік пен тыныштық шукір ету жақсы сөзбен дәрілтеледі.

Алғыс айту күнін атап өтудің мәсеккесі айқын. Елбасының достық, татулық, толеранттылық, сыйластық, төзімділік қагидаларының негізінде Алғыс айту мерекесін жас үрпак түсіндіре білудіміз керек. Қазақ халқының этнографиясын, тарихын, мәдениетін, шаруашылығы мен дастур-салтын, ел бірлігін насиҳаттаудың кілті, менинше, мемлекеттік тілді білуде жатыр. Біз кейінгі үрпакка осы құндылықтарды ұғындырығанымыз а basal. Өзін тұрып жаткан елінің әдебітін, ғұрпын, салтын, тілін біліп, жан дүниесін үғу – әрбір қазақстандықтың борышы.

– Қазақстан бүгінде әлем елдерінің арасында береке мен бірліктің, ынтымак пен бейбітшіліктің ел ретінде бағаланып жүр. Осының түпкілікте себебі не де? Келешек жасаман ретінде калай ойлайсыз?

Дилназ ЯРМУХАМЕТОВА,
Талдықорған жогары политехникалық колледжінің 3-курс студенті:

– Қашанда берекелі елден бак кетпейді. Өзінде сен ана үлтсын, мен мынадай адаммын деген сиякты бірін-бірі боліп, алалап қарауды көрғен де, кездестірген де жоқпын. Куаныштысы, еліміздегі әр үлттың тілін, мәдениетін, салт-дәстүрін сактауга, оны дамытуға, өзаре береке-бірлікте омір сүруге барлық жағдай жасалған. Кайда саланы алсақ та, осылай. Бизнес саласында тіпті де ынтымактаса жұмыс істей дәстүрі калыптастан. Ал өнірімізде этностардың мәдениеті мен өнерін, өркениеттің өрлету үшін облыстық Казақстан Халқы ассамблеясының актари жеткен жағының ерен. Кейде олардың да шараларына қатысып, өзімнің үлесімді қосып тұрамын. «Береке кеткен жерде бак тұрмайды» дегендей, осы берекеміз кетпесе, алар асуымыз көп болады. Өмір тым қыска, алайда оны қысқа өмірде соңызыдан ерген жастарға үлгі болатын, олардың көнілдері жарасып өмір сүруге барлық жағдай жасалған. Кайда саланы алсақ та, осылай. Бизнес саласында тіпті де ынтымактаса жұмыс істей дәстүрі калыптастан. Ал өнірімізде этностардың мәдениеті мен өнерін, өркениеттің өрлету үшін облыстық Казақстан Халқы ассамблеясының актари жеткен жағының ерен. Кейде олардың да шараларына қатысып, өзімнің үлесімді қосып тұрамын. «Береке кеткен жерде бак тұрмайды» дегендей, осы берекеміз кетпесе, алар асуымыз көп болады. Өмір тым қыска, алайда оны қысқа өмірде соңызыдан ерген жастарға үлгі болатын, олардың көнілдері жарасып өмір сүруге барлық жағдай жасалған. Кайда саланы алсақ та, осылай. Бизнес саласында тіпті де ынтымактаса жұмыс істей дәстүрі калыптастан. Ал өнірімізде этностардың мәдениеті мен өнерін, өркениеттің өрлету үшін облыстық Казақстан Халқы ассамблеясының актари жеткен жағының ерен. Кейде олардың да шараларына қатысып, өзімнің үлесімді қосып тұрамын. «Береке кеткен жерде бак тұрмайды» дегендей, осы берекеміз кетпесе, алар асуымыз көп болады. Өмір тым қыска, алайда оны қысқа өмірде соңызыдан ерген жастарға үлгі болатын, олардың көнілдері жарасып өмір сүруге барлық жағдай жасалған. Кайда саланы алсақ та, осылай. Бизнес саласында тіпті де ынтымактаса жұмыс істей дәстүрі калыптастан. Ал өнірімізде этностардың мәдениеті мен өнерін, өркениеттің өрлету үшін облыстық Казақстан Халқы ассамблеясының актари жеткен жағының ерен. Кейде олардың да шарал

Керей Қойшыбек. Көзінің тірсінде «самбоның академигі» атанған аңыз адамның да әмірден еткеніне бір сайын жүзі болды. Тек самбоның ғана дег шектеуге болmas, Қойшыбековтің көрөндегі қазақ спортының академигі дег айтуға әбден татида. 18 жыл самбодан Қазақстан ұлттық құрамасының бас бапкері болып, 1992 жылдан 2010 жылға дейін көптеген талантты жастың томасының сыйырды. Ерболат Байбатыров 4 дүркін, Асхат Шахаров 3 мәрте самбо күресінен әлем чемпионы атанды. Қойшыбеков бас бапкер болып түрғанда қызыжіттер әлем чемпионаттарынан 10 алтын, 50-ге тарта күміс, қола медаль қанжығалап қайты. Білдік бапкер 10 жыл жастар құрамасын да жаттықтырды.

КЕШ КЕЛГЕН АТАҚ

1947 жылы қазіргі Шығыс Казакстан облысы Аксуат ауданы Алғабас ауылында өмірге келген Керейдин де бала қунғы арманы балуан атапу еді. Бірақ ауыла курес үйрмесінін жоктыбы алысқанды алтын үртап, жұлысқанды жығып кете беретін шымыр баланың бойындағы була қүшін балуандық өнерге жұмысайна колбайлау болды. 1965 жылды мектепті бітірген 18 жастағы бозбала Семейге тартады. Жолы болмай, окуга туса алмайды. Бір жыл жалданып жұмыс істейді. Қап-қап үнді арқалап тасып, тапқан-таянғанын ауылына жібереді. Жұмыстан кейін

кол жеткізгінін өзі дәлледеген бапкер. Шәкірттері де түрлі сылтау айтып, жаттығу жиындарынан қалмас үшін туыс-тұғандың тойына барудан бас тартып, «тұғанына жақпаган» жаттықтырушы есесін, қазак спортының коржынын толайым табыса толтырыды.

Қойшыбековтің канатының астында болған балуандар, бапкердің шарапатын көрген спортшылар бледі, тіпті әлі күнге жылдың айындағы. Керей аға кабинетінде тау-тау болып үйліп жатын кітап, газет, журналды оқып қана коймайды, керегін койын дәптеріне түртпін алды. Рухани

барын беруге даяр тұратын сұнғыла бапкер 74 жасына қараша шағында омірден озды. Артында өшпейтін ізі, өміртін өнегілі ісі қалды.

Ергали МҰХИДДИНОВ,
Абай атындағы Қазақ
ұлттық педагогикалық
университетінің кафедра
мендерушісі:

ОЛ САМБОНЫ ЖАН-ТӨНІМЕН ҚҰРМЕТТЕДЕ!

— Керей Қойшыбеков мыннан бір тутатын талантты адам. Аккөніл, аңғал адам еді. Жастау кезімізде Семейдің әуежайында кездесіл калдық. Устінде костом, ал аяғында күрсекендек киетін «брорвіза». Асығын жүріп, туфлін киоді ұмытып кеткен мой.

Мен жасым жетпістен аскандаға отбасым бар екенин біліп жатырым. Оған дейін спорттың сонында жүріп, үй бетін көрмідік. Керей де сондай болды. Барлық қажы-кайратын спортқа арнады. Обаңынан бұрын спорты алдыңы орынана қойды. Элемдік аламандарда елдін аты байтеге түстенідіктен, шәкірттерін жеңіс тұғырына жеткізу үшін аянбай тер текті. Соңынан да отбасының, ағайын-тұсының тірлігінен бұрын оның ойлайтыны казактың спорты еді. Жаманатты да болды. Ал енді еңбегіне сайдай құрмет көрді, жіліктің майлы басын ұстады дег айтада алмаймын. Бірақ ол сонда да өзінін мамандығына адалдық танытып отті. «Зоовет» институтта бапкер болып жұмыс істегендеге каншама талантты шәкірттерді түлгетті. Осы оқу ордасында жұмыс істем жүріп үйлі болды. Еңбегі адаптацияның көзінде, көзінде күртіледі. Каракан басының камы үшін емес, кара орман жұрттың жайын өтіліп аттан түспеген жан Керей Қойшыбеков еді. Мұндай өз ісіне шексіз адалдық таныттын тұлғалар, өкінішке қарай, сиреп барады. Біз «өлгеннен соң құр жылауды» (Капез Байғабыұлы) жақсы болетін адамдармызға. Тірсінде бағалай алмаймын. Бірақ ол сонда да өзінін мамандығына адалдық танытып отті.

«Зоовет» институтта бапкер болып жұмыс істегендеге каншама талантты шәкірттерді түлгетті. Осы оқу ордасында жұмыс істем жүріп үйлі болды. Еңбегі адаптацияның көзінде, көзінде күртіледі. Каракан басының камы үшін емес, кара орман жұрттың жайын өтіліп аттан түспеген жан Керей Қойшыбеков еді. Мұндай өз ісіне шексіз адалдық таныттын тұлғалар, өкінішке қарай, сиреп барады. Біз «өлгеннен соң құр жылауды» (Капез Байғабыұлы) жақсы болетін адамдармызға. Тірсінде бағалай алмаймын. Бірақ ол сонда да өзінін мамандығына адалдық танытып отті.

Ерболат БАЙБАТЫРОВ,
самбодан 4 дүркін әлем чемпионы:

ҚАТАЛДЫҒЫМЕН ҚАЙРАЙ ТУСУШЫ ЕДІ

Керей аға, білді тек жаттықтырып кана қойған жок, әмір сүрудін мәдениетіне тәрбиеледі. Керек десеніз, тамакты қалаң ішү әдебін де біз Керей ағайдан үйрәндік. Өзінін алдаңындағы буынның жазған оку-әдістемелік кітаптарын оқып, өзінән жеткітін түртпін алатын. Соны іс жүзінде колданып, шәкірттеріндең үйреттін. Алдына келген спортшыны атағына, мансабына, нәтижесінде қарап бағалаймын. Ол үшін сен он дүркін әлем чемпионы болсаң да бәрібір, катардағы спортшысын. Тәртіпке тым катаң еді. Мысалы, жаттығу кешкі сағат бесте басталын болса, беске 10 минут калғанда сапка тұрғызылады да, бес минут өнегелі әңгіме айтып, беске бес минут калғанда жаттығуды бастап кететін. Бір күндік жаттығу ертеннінде өтінің әзірлікте кайталанбайды. Содан кейін де адам жақындағы, көрсем екен, білсем екен, ертен кандай жақсы әдісті үйренеміз деген ынтымады.

Үлттық құраманың оку-жаттығу жиыны өттін кезде сұраны деген болмайтын. Ауырып калсанған жаттығудан калу кешірімді. Ал енді тойға баратын едім, досымын үйленең, ағамын елу жасы, нағашымын күміс тойы деген сыйытта жүрмейді.

Өткенде Керей аға өзі жаттығу жиындарында

бір күн де калған емес,

каншама түсісі той

жасады, бараган жок. Білді

бастап жаттығу заңында

жүрді. Бір күнде 2008 жыл

інімнін үйлену тойы болды.

Дәл сол кезде біз Оралда

әлем чемпионатына

дайындын жүргіздік.

Той

облыс оргалығынан 270

шакырым шеткери Тайпак

деген ауылда өтеді. Тұған

інімнін тойы, бармасан,

бауырғында болады.

Ағайдан жағдайымыз

айтып сұранып, жібермей

көйді. Есесін, Ресейдін

Санкт-Петербург

каласында 52 келі салмакта

әлем чемпионатының

алтын медалді олжадалы.

2009 жылы қарындастының тойы өттін болды.

Кас қылғандай осы жылы Грекияның Салоники

каласында өттін әлем чемпионатына дайындық

жүрді. Тагы да ағайдан сұранып, жібермейді.

Ағайының өкпе-ренешін ойласам, ішімді отарынан

шакырым шеткери Тайпак

деген ауылда өтеді. Тұған

інімнін тойы, бармасан,

бауырғында болады.

Ағайдан жағдайымыз

айтып сұранып, жібермей

көйді. Есесін, Ресейдін

Санкт-Петербург

каласында 52 келі салмакта

әлем чемпионатының

алтын медалді олжадалы.

2009 жылы қарындастының тойы өттін болды.

Кас қылғандай осы жылы Грекияның Салоники

каласында өттін әлем чемпионатына дайындық

жүрді. Тагы да ағайдан сұранып, жібермейді.

Ағайының өкпе-ренешін ойласам, ішімді отарынан

шакырым шеткери Тайпак

деген ауылда өтеді. Тұған

інімнін тойы, бармасан,

бауырғында болады.

Ағайдан жағдайымыз

айтып сұранып, жібермей

көйді. Есесін, Ресейдін

Санкт-Петербург

каласында 52 келі салмакта

әлем чемпионатының

алтын медалді олжадалы.

2009 жылы қарындастының тойы өттін болды.

Кас қылғандай осы жылы Грекияның Салоники

каласында өттін әлем чемпионатына дайындық

жүрді. Тагы да ағайдан сұранып, жібермейді.

Ағайының өкпе-ренешін ойласам, ішімді отарынан

шакырым шеткери Тайпак

деген ауылда өтеді. Тұған

інімнін тойы, бармасан,

бауырғында болады.

Ағайдан жағдайымыз

айтып сұранып, жібермей

көйді. Есесін, Ресейдін

Санкт-Петербург

каласында 52 келі салмакта

әлем чемпионатының

алтын медалді олжадалы.

2009 жылы қарындастының тойы өттін болды.

Кас қылғандай осы жылы Грекияның Салоники

каласында өттін әлем чемпионатына дайындық

жүрді. Тагы да ағайдан сұранып, жібермейді.

Ағайының өкпе-ренешін ойласам, ішімді отарынан

шакырым шеткери Тайпак

деген ауылда

**БІРАНГІ
ЖАРАСҚАН**

Алматы облысындағы ең саны аз үлттік бірі – армян үлті. Соған қарастын, «Армян этномедени орталығы» облыстағы халықтар достығын дамытуға өз үлесін қосып келеді. Біз орталықтың жетекшісі, «Армян қоғамдық бірлестігінің» тәрыйымы Кнарик Гаспарянмен сұхбатасын, армян этномедени бірлестігінің тынысы-тіршілігімен таныстық.

Jas qazaq: Кнарик Ердженниккызы, «Армян қоғамдық бірлестігі» облыстағы халықтар достығын нығайтуға қандай үлес көсип жатыр?

К.Гаспарян: Халықтар арасындағы достықты нығайту үшін барлық этномедени орталықтар бір-бірімізben жақын араласамыз. Армения Таулы Карабак кактырысы орын алғанда, біздін елдегі жағдай тыныш болды. Екі халықтың диаспорасы жағдайды түсініп, Казакстандағы татулық, бейбітшілік берінен де манызды екенін түсінді. Татулық – біз үшін ен бағалы үфым.

Озге өнірлермен салыстырганда, Алматы облысында армян үлтінің оқілдері аз. Талдыкорған каласында казір 4 отбасы тұрады. Облыс бойынша

Уштебе, Карабұлак, Каскеленде 2-3 обасынан бар. Армян үлтің өкілінің басым болғы Алматы каласында тұрады. Дегенмен біз облыстағы татулық пен достықты нығайтуға өз үлесімізді косып келеміз. Облыс шенберінде ететін мәдени шараның барлығына катысып, кайрымдылық акциясын да жи үйлемдістірамыз.

Jas qazaq: Өзініз еліміздің үлтаралық татулықты дамытуға арналған саясатына кандай баға берер едініз?

К.Гаспарян: Казакстан көп үлтты ел екенін баршамыз білеміз. Ал осы көп үлттын бір аспаның астында тату-тәтті өмір сүруйн Казакстан Халық ассаамблейсын рөл манызды.

Еліміз барлық үлтілерін бір арнаға тоғыстырып, олардың мәдениетіне сыйластықпен қаруады үрретті. Эрі караң дамуына мүмкіндік берді. Эр үлттын мәдениеті, салты мен достурі, үлттық тағамы, ұстанымдары мен қағидалары бар. Ал ассаамблей бір-біріміздің мәдениетімізді, тіліміздің күрметтеуге, салт-достурімізді білуге жол ашты. Одан болек, бір-біріміздің мәдениетіміздің сыйлауға мүмкіндік берді.

Кнарик ГАСПАРЯН:

БЕЙБІТ КУНДЫ БАҒАЛАЙЫҚ!

Үлттық мәдени орталыктардың негізгі мақсаты – салт-дәстүр, әдет-ғұрып, өнер мен мәдениетті қалыптастыра отырып, кейінгі үрпакка онегесін мол тәрбие беру. Қазіргі уақыттағы ен басты

Тұрактылық, тыныштық, татулық – біздің мемлекетіміздің басты установы. Оны еліміздегі әрбір этнос өкілі түсінеді. Біз бейбіт селде тіршілік ететін бақытты еліміз. Сол бақытты бағалай білу керек. Осында киелі шаныракта өмір сүріп жаткан әрбір жан алтын уақытын тектем-текке емес, Тәуелсіздікің сакталуы жолында жұмысанаған абылай болып, бір аданың баласындағы күн кешуімізді – Ассаамблейның ен жоғарғы жетістігі деп айттар едім.

Jas qazaq: Бірлестіктің алдағы жоспарымен боліссеніз?

К.Гаспарян: Біздің орталықтың да басты мақсаты – тілімізді, салт-дәстүрімізді нақшаттау. Біздің мәдени орталық Талдыкорғандағы мүмкіндігі шектелі балалар мен жетімдер үйіне барып, кайрымдылық акциясын үйлемдістіруды. Каламызағы көзі нашар коретін балаларға арналған мектеп интернатымен де тығыз байланыстымыз. Қайрымдылық шаралары алдағы уақытта да жалғасын табады.

Jas qazaq: Әңгіменізге рахмет!

Макпал НОҒАЙБАЕВА,
Алматы облысы

Емдік қасиеті:

Халық медицинасында несеп айдайтын, қакырық түсіретін, ауырган жерлерді тыныштандыратын дәрі ретінде пайдаланылады. Бүрік, жүрек, асказан, ішек, өкпе, шемен ауруларын емдеу үшін де колданылады. Сонымен катар жүйке ауруларын емдеуге, ішек құрттарын түсірүте, іш желдегендегенде колданады.

Құрамында эфир майлары, шайыр заттар, кант, крахмал, илік заттар бар. Дәрі үшін онын тамырын жинайды.

Дереккоз:
Әбіш ИСКЕНДІРОВ,
«Казақстанның дәрілік осімдіктері»

Сүйментамыр

мәселе – бірлік пен үлтаралық келісім, халықтар достығы, ынтымактастық пен бауырластықты нығайту. Экономикада орын алғып жаткан дағдарысты жоу,

Жасалынған

жарынан

караганда сары,

іш жағынан караганда ак

түсті.

Тамырын

жылдам

кескенде,

сал-салы

сөлі

шығады.

Сабагы жұмыр,

іші күые,

жогары жағында

жайыла

өседі.

Жапырағы

теріс

каратып

көйян жұмыртқа

тәрізді,

калын жасыл түсті.

Кауырсын сияқты

екі жерінен

тілімделген,

жогарылары да

қауырсын тәрізді,

шеттері ірі.

Ұстап караганда жапырағы

колға салынуда сезіледі. Бұл

жапырақ құрамындағы

әфір майларынан байланысты.

Гүлдері ашып сары түсті, шатыр тәрізденіп тұрады. Маусым-

шілде айларында гүлдейді.

Бағыттар мен үлтінде

жапырақтың

шашынан

жапырақтың